„Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egykettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg nem szerzi magának.” Kodály Zoltán

Első Kézből

5. évfolyam | 4. szám | 2021. április

Iskolabeíratások idején

„Addig vagyunk magyarok, amíg magyarul beszélünk, gondolkodunk, magyarul tanulunk.“ Kányádi Sándor megfogalmazása egyértelműen, félre nem érthetően kifejezi a számbeli kisebbségben élő közösségek megmaradási, illetve érvényesülési stratégiáját. Igen, csakis a magyar iskola, a magyar nyelv és kultúra, a színvonalas anyanyelvi oktatás jelenti nemzeti közösségünk tagjai számára az egyedüli megoldást, ha valóban komolyan gondoljuk szüleink nyelvének megőrzését és nem elégszünk meg konyhanyelvi változatának használatával.

A tudást, az oktatás során szerzett ismereteket legalább az alapiskola szintjén anyanyelvünkön kell elsajátítanunk. Ha ezt tudatosítjuk, s eszerint cselekszünk, akkor van esélyünk arra, hogy a következő nemzedékek tagjai is természetesnek vegyék: magyar gyermeknek az anyanyelvi oktatás biztosítja a leginkább a szilárd alapot a továbbtanuláshoz.

Április az iskolai beíratások hónapja. A szakemberek egyértelmű véleménye, illetve a korábbi évtizedekben szerzett tapasztalatok szerint az anyanyelvi oktatás jelenti az egyedüli biztos kiindulási alapot az iskolás gyermek harmonikus fejlődéséhez, tudásszintjének megalapozásához. Egyetlen felvidéki magyar számára sem lehet közömbös az, hogy hány tanulót íratnak szülei anyanyelvi iskolába, esetünkben magyar tanítási nyelvű tanintézménybe.

A Csemadok berkeiben még az elmúlt évszázad hatvanas éveiben indult az a sikeres kezdeményezés, mely szerint az egyes alapszervezetek tagjai felkeresték a leendő elsősök szüleit s figyelmességük jeleként egy magyar nyelvű könyvet ajándékoztak nekik – jelezvén ezzel, hogy mennyire fontos lenne, ha a beíratás során az anyanyelvi iskolát választanák gyermekük számára.

Véleményem szerint az új, a ma használt korszerű beíratási módszerek használata mellett a Csemadok-szervezetek tagjaiként felújíthatnánk a korábban jól bevált, könyvajándékozással egybekötött családlátogatásokat is – természetesen figyelembe véve a járványügyi előírásokat – segítve ebben a szülőket, hogy gyermekük jövője szempontjából helyesen, jól döntsenek. Ezzel nemcsak a leendő elsősök, hanem a felvidéki magyar közösségünk szempontjából is fontos döntések meghozatalával alapozhatjuk meg magyar tanítási nyelvű iskoláink és nemzetrészünk jövőjét.

Nekem nagyon jó személyes tapasztalataim vannak e csemadokos módszer alkalmazásával. Véleményem szerint jó volna, ha nemcsak feleleveníteném az ilyen családlátogatásokat, beszélgetéseket, könyvajándékozásokat, hanem ismét alkalmaznánk azokat. Szerintem nagy szükség van rájuk és nemcsak a szórványvidéken.

Bárdos Gyula

Negyven év összhangban 1980-2020

A Concordia Vegyeskar 40 éves jubileuma alkalmából rendhagyó kiadvánnyal jelent meg a széles nyilvánosság előtt. A vegyeskar célja az volt, hogy az írás és a kép erejével eseményeket rögzítve a kórus négy évtizedes tevékenységére emlékezzenek. A könyv több mint kétszáz oldalon gazdag képanyaggal követi végig az énekkar történetét 1980-tól

2020-ig. A kiadvány tizenegy fejezetének címét Kodály Zoltán – általuk már előadott – vegyes kari műveinek első sora fémjelzi.

A szerkesztőknek hármas célja volt: a kezdetektől dokumentálni az elmúlt négy évtized legjelentősebb eseményeit, bemutatni a felvidéki magyar kórust, mely értékes a magyar és a világ nagyjai által írt művek hű tolmácsolója, vonzó példát állítani a szülőföldjén felnövekvő új magyar nemzedék elé.

A kötetet a kórus archívumából származó gazdag képanyag színesíti. A könyv kiadója a Csemadok Komáromi Alapszervezete, a kötetet Stubendek István szerkesztette és állította össze, felelős kiadója Stubendek László volt. ***SL***

A Fábry Zoltán-emlékház felújítása Stószon

1897. augusztus 10-én született és 1970. május 31-én az Abaúj megye legészakibb csücskében lévő Stószon hunyt el Fábry Zoltán, a stószi remete, a szlovákiai magyar irodalom első klasszikusa, legjelentősebb esszéistája és irodalomkritikusa, a Csemadok tiszteletbeli örökös elnöke. Munkásságának etikai irányát az antimilitarizmus, az antifasizmus és az emberséges magatartás határozta meg, ugyanakkor az esztétikai értékekre is fogékony kiváló íráskészséggel megáldott egyéniség volt.

Fábry Zoltán egykori stószi szülőháza ma is várja a látogatókat, a helyszínen megismerhető munkássága. A Fábry-ház eredeti része jelenleg múzeum. Az író tárgyai ugyan már fél évszázada csupán kiállított eszközök, de az íróasztalon álló, félig elhasznált ceruzák, a lavór felett elrendezett tisztálkodási eszközök, az ágy, amelyben született, majd elhunyt, és nem utolsósorban a tekintélyes méretű magánkönyvtár hitelesen idézi meg az egykori egyszemélyes, állandóan működő stószi irodalmi műhelyt. Ráadásul mindennek különleges légkört kölcsönöz a 200 évvel ezelőtti hangulatot idéző ház. Aki mindezt életre kelti a kíváncsiskodó vendég kérésére, az Schreiber Alica, Csacsi, az emlékház gondnoka, aki hosszú évtizedek óta mutatja be a ház minden zugát, a kiállított tárgyakat és a magánkönyvtárat.

A Fábry-ház az elmúlt évtizedben több felújításon ment keresztül, amelyre már nagy szükség volt az egyre rosszabb állapotok miatt, ami annak a következménye, hogy a ház lakatlanná vált.

Fábry Zoltán végrendelkezése szerint az ingatlan és a könyvtár a Csemadok tulajdonába került.

2009. június 18-án adásvételi szerződést írt alá a Csemadok Országos Elnöksége és a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmánya. Erre az adásvételi szerződésre azért volt szükség, hogy a választmány pályázhasson a Fábry-ház felújítására. Évekkel ezelőtt a Kassai Megyei Hivatalnak köszönhetően egyebek mellett az emlékházban beszerelték a központi fűtést, kicseréltek több ablakot és a padlót, kifestették a szobákat és kijavították a tetőt. Az ingatlan azonban újabb felújításokra, tatarozási, renoválási munkálatokra és egyéb javításokra szorult. Örvendetes tény, hogy a stószi remete halálának 50. évfordulója alkalmából a magyar kormány Nemzetpolitikai Államtitkárságának és a Bethlen Gábor Alapnak köszönhetően tavaly az őszi hónapokban folytatódhattak a Fábry Zoltán-emlékház felújítási munkálatai. A magyar kormány a Fábry-ház felújítását 31246,97 euróval támogatta. A munkálatokat Bubenko György építész irányította, aki évek óta a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmány alelnöke.

A támogatásnak köszönhetően kijavították a tetőszerkezetet, 3 sarkán kicserélték az elkorhadt tartógerendákat, amiket acéllappal összekötötték a gerendák védelmében penetrációt végeztek, a tetőléceket és a szarufákat részlegesen kicserélték és a rossz cserepeket ugyancsak kicserélték. Elvégezték a fürdőszoba és a mosdó felújítását és festését: új vízvezetéket szereltek, új csempéket raktak fel, új tükröt szereltek fel, új járólapokkal zuhanyzósarkat alakítottak ki és új vécékagylót helyeztek el. Elvégezték a konyha felújítását és festését is: megújultak a vízvezetékek, új csempéket raktak fel, új konyhaszekrényt és új gáztűzhelyet állítottak be és új járólapokat raktak le.

A könyvtár falait kijavították és újrafestették, az előszoba padlóját felújították, falait újrafestették. Az eredeti házhoz hozzáépített épületrészt leszigetelték, majd újravakolták és újrafestették. A déli szomszéd felől a tűzfalat szigetelték, újrafestették. Az udvar hátsó kőfalát is kijavították és megerősítették, sőt a kőfal új betonkoszorút kapott.

Nemcsak a Fábry-ház újult meg, hanem Fábry Zoltán sírja is, a stószi köztemetőben.

A Fábry-hagyaték legértékesebb része a csaknem 10 ezer, többségében német nyelvű kötetből álló könyvtár. Ennek értékét szinte lehetetlen felmérni. A Fábry-hagyatékban létezik egy könyvjegyzék, amelyben szerepelnek a kötetek alapvető információi, azonban ez az adatbázis sem elegendő ahhoz, hogy lássuk a gyűjtemény értékét.

A könyvek állagmegóvása érdekében folyamatos méréseket végeztek, ezeknek az eredményeknek az alapján megoldható lesz a párátlanító rendszerek elhelyezése és beállítása, valamint a fűtés és a szellőztetés ütemezése. Néhány könyv nagyon rossz állapotban van a nem megfelelő tárolás miatt, a közeljövőben ezeket is restaurálni kell.

2017. október 1-jétől a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmánya tíz évre bérbe adta a Fábry Zoltán-emlékházat a Szepsi székhelyű Bódva-völgyi és Érchegységi Kulturális Központnak. A Kassa megyei önkormányzat még 2017-ben kibővítette a szepsi kulturális központ tevékenységét azzal a céllal, hogy létrejöhessen egy speciális könyvtár Fábry Zoltán gyűjteményéből. A cél az, hogy a Stószon található Fábry Zoltán-emlékház gondozása megfelelően biztosított legyen, hogy az író, a Csemadok tiszteletbeli örökös elnökének kulturális öröksége, könyvgyűjteménye életképes és állandóan elérhető legyen.

A stószi remete emlékét őrzi a Csemadok Országos Elnökség által évente kiosztott Fábry Zoltán-díj is. ***ZI***

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL
MINISZTERELNÖKSÉG NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
BETHLEN GÁBOR Alap

FÁBRY ZOLTÁN
1897 1970
„VOX HUMANA"

Bár a koronavírus sajnos most mindent felülírt, a járvány árnyékában sem feledkezett meg a felvidéki magyarság nagy nemzeti ünnepünkről. Március 15-én a Rimaszombati járás több településén, ha nem is szervezett ünnepség keretén belül, de megemlékeztek a magyar nemzet történetének egyik legmeghatározóbb eseménye, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kitöréséről. Néhány fős csoportok – önkormányzatok, civil szervezetek képviselői –, de magánszemélyek is ellátogattak az emlékhelyekhez, hogy elhelyezzék a kegyelet virágait. **Rimaszombatban** a Tompa téren álló Petőfi-szobor talapzatán helyeztek el koszorút a csemadokosok mellett más szervezetek képviselői is.

Ajnácskőn a Csemadok Alapszervezete kezdeményezésére a falu lakosai ünnepi díszbe öltöztették otthonaikat, az ablakokba nemzeti színű virágcsokrokat, lobogókat, kokárdákat tettek.

Almágyban a helyi hangosbemondóban felolvasták Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnökének ünnepi beszédét, és az alkalomhoz illő zene szólt. A kopjafáknál a község polgármestere a Csemadok Alapszervezetének elnöke helyezett el koszororút.

Nagybalogon a református templom kertjében álló kopjafánál emlékeztek, miközben a községi hangszórókból Kossuth-nóták szóltak.

Többféleképpen, nem a szokványos módon és talán kicsit halkabban, de tiszta szívvel ünnepeltünk. ***PE***

A Csemadok Rozsnyói Alapszervezete és Területi Választmánya nevében 2021. március 15-én helyezték el a vezetőség tagjai az emlékezés koszorúit Rozsnyón. A járvány ellenére úgy gondolták a csemadokosok, hogy tisztelettel kell adózniuk a szabadságharc emlék előtt. ***fe***

Pozsonyban többen is koszorúztak Petőfi Sándor medikus-kerti szobránál. Petőfi Sándor pozsonyi szobrát 1911. szeptember 8-án leplezték le. A márványból készült szobor Radnai Béla alkotása. 1899-ben Wolfgang Riepl kezdeményezte, hogy állítsanak szobrot a szabadságharcos költőnek, mivel hosszabb ideig tartózkodott Pozsonyban, itt másolta az Országgyűlési Tudósításokat. Hamarosan szoborbizottság alakult, amely pályázatot írt ki, a negyvenegy pályázó közül Radnai Béla terve nyerte el a bizottság tetszését.

A szobrot a Kossuth Lajos téren állították fel (ma Hviezdoslav tér).

Trianon után elkezdődött a szobor kálváriája is, 1921-ben a városi tanács lebontatta, és a Grassalkovich-palotában (jelenleg elnöki palota) helyezték el, itt volt 1928-ig, majd a Marhavásártérten egy barakkban volt. Csak az 1950-es években állították fel újra, a pozsonyligetfalusi parkban, sajnos a szobrot sokszor megrongálták. 2003-ban újították fel és helyezték át a Medikus-kertbe, ahol ma is látható. Bárdos Gyula Csemadok elnök, Görföl Jenő országos titkár és Jégh Izabella, a Csemadok Pozsonyi Városi Választmányának elnöke is Pozsonyban tisztelgett a szabadságharc hősei emléke előtt.

Petőfi Sándor pozsonyi tartózkodásáról és a szabadságharc pozsonyi helyszíneiről két részes beszélgetés készült az évfordulóra, Kovács Lászlóval Görföl Jenő beszélgetett. Az interjú a Csemadok Első Kézből YouTube csatornáján nézhető meg, ahol további érdekes videókat is találnak. ***nt***

Nyitragesztén a Csemadok Nyitrai Területi Választmányának néhány tagja helyezett el koszorút és mécsest a hősök tiszteletére. Az emlékművet 2006-ban emelték, azért nevezték el Hősi Emlékkeresztnek a táblát, mert a két világégés hősi halottain túl azokra a szabadságharcosokra és katonákra is emlékezni akartak, akik a magyarságért küzdöttek a többi háborúban, harcban.

Pogrányban Isten szolgája Esterházy János emlékműnél koszorút és mécsest helyeztek el a Csemadok Nyitrai Területi Választmány tagjai és a helyi csemadokosok egy szűk csoportja.

A Csemadok Nyitrai Területi Választmánya az elmúlt egy évben 2 választmányi tagtól is örökre elbúcsúzott, a nemzeti ünnep alkalmából az ő sírjukat is meglátogatták az emlékezők. Buday Mihály a Csemadok Lédeci Alapszervezetének elnöke volt, a Hajnalkert Lédeci Hagyományőrző Csoport alapító tagja, majd Tóth Klára sírjánál is emlékeztek, aki a Választmány alelnökeként dolgozott. *N*

2020 után ismét csak csendesen emlékezhettünk a 173 évvel ezelőtt kitört forradalomra és szabadságharcra. Szencen Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke, Duray Rezső, az MKP járási és városi elnöke, a Szenc és Vidéke Célalap vezetője és Neszméri Tünde emlékeztek meg a Kisfaludy síroknál, ahol Kisfaludy István nemzetőr is nyugszik. A Kisfaludy sírok megkoszorúzása után Esterházy János emléktáblájánál gyújtottunk gyertyát.

Az emléktábla a Lourdes-i Szűz Mária szobornál van, a tábla még 1994-ben elkészült, de évtizedekig Duray Rezső pincéjében várta jobb sorsát, végül 2019 júniusában szentelték azt fel. A legenda szerint Szűz Mária szobránál többször imádkozott Esterházy János, testvérének írt levelében is említi a Máriácska szobrot. A Csemadok Gútori Alapszervezete is megemlékezett, Bittera Béla 1848/49-es honvéd főhadnagy sírját a vezetőségi tagok koszorúzták meg.

A Csemadok Féli Alapszervezetének tagjai a helyi temetőben Csenkey Vendel a szabadságharc honvédjének sírjánál koszorúztak. *T*

A járványhelyzet miatt idén Tornalján is elmaradt a hagyományos március 15-i megemlékezés. Ám a helyi református gyülekezet már március 14-én közzétette facebook oldalán azt a felvételt, amelyen megemlékeztek nemzeti ünnepünkről. A gyülekezet lelkipásztora erről e-mailben is értesítést küldött. A levélben egyebek között ezt írta: „Ma, március 15-én, nemzeti ünnepünkön szeretettel köszöntöm minden magyar Testvérünket. Már második éve, hogy hiányolnunk kell azokat az áldott alkalmakat, amelyeken együtt emlékezhettünk az 1848-49-es forradalomra, szabadságharcra… Mi minden héten készítjük a videós istentiszteletek felvételeit… a március 14-in igyekeztünk ahhoz az istentiszteleti rendhez igazodni, ami volt ezeken az alkalmakon… Tudom, hogy nem ugyanaz, mintha személyesen találkoznánk, de egy kicsit felidézi bennünk az előző évek alkalmait, együttléteit. Így kívánok áldott napot, emlékezést, hálát adván Istennek mindazért, amit a szabadságharc által adott a magyar népnek. Szeretettel: Fazekas Ágnes.”

Március 15-én a helyi magyar közösség nevében Szögedi Anna polgármester és Hunyák Zsuzsa helyeztek el koszorút a Tornallyay-kúria udvarán álló Kossuth-emlékoszlopnál.

-il-

Március 15-én az 1848-1849–es magyar forradalom és szabadságharc 173-ik évfordulójára emlékeztünk. 1990-től 2019-ig minden évben méltóképp meg tudtunk emlékezni nemzeti ünnepünkről. Tavaly a Turul madár raktárba kényszerült a kultúrház melletti parkban folyó építési munkálatok miatt, ezért úgy terveztük, hogy a kultúrházban emlékezünk meg nemzeti ünnepünkről, de tavaly már közbeszólt a koronavírus járvány, amely sajnos máig sem enyhült, sőt. Naponta szedi áldozatait, családtagokat, barátokat, ismerősöket, csemadokosokat vesztettünk el. Magyarságunk azonban kötelez bennünket arra, hogy a nehéz pillanatok ellenére se feledkezzünk meg nagyjainkról és nemzeti ünnepeinkről, hisz ez magyarságunk megtartásának záloga itt a Felvidéken.

2021. március 15-ére terveztük, hogy az új helyen felállított Turulnál tartjuk meg megemlékezésünket, de sajnos ez most sem valósulhatott meg, viszont most már legalább megállhattunk a Turul madár talpazatánál, és emlékezhettünk.

1848. március 15-e az a nap, amelyre minden magyar, éljen bárhol is a világban, büszke. Büszke is lehet, mert a márciusi ifjak példaértékű cselekedetet hajtottak végre, amikor szembe szálltak az elnyomó hatalommal és nem félve a megtorlástól a legkeményebb fegyverrel, a tiszta szavak erejével indultak harcba. Ezen a napon egy maroknyi fiatal „írástudó” elindított egy lavinát, amely megváltoztatta a nép életét. Erőt adott és 173 éve minden tavasszal erőt ad, hogy higgyünk magunkban, hogy legyünk büszkék a magyarságunkra. Őrizzük meg ennek az ünnepnek a tisztaságát. A hősök tisztelete és a szabadságharc emlékének továbbadása nagyon fontos, hogy a felnövekvő nemzedék értse a forradalom eszméit.

Március idusán a délelőtt folyamán városunk képviselői rótták le tiszteletüket a forradalom hősei előtt, majd délután a Csemadok Bősi Alapszervezete nevében elhelyeztük a Turul talpazatánál az emlékezés és tisztelet koszorúját, mécseseket. A koszorú elhelyezése előtt elénekeltük a Kossuth-nótát és nemzeti imánkat.

Tisztelet a hősöknek! ***NA***

A Nagybalogi Szivárvány Énekkar

A Csemadok Nagybalogi Alapszervezete égisze alatt működő énekkar 2002-ben alakult a falu lelkes, dalosajkú asszonyaiból. A mai napig számukra az a legfontosabb, hogy falujuk népdalkincsét ápolják, megőrizzék és a magyar népdal iránti szeretetre neveljék a fiatalabb korosztályt.

A kezdetektől fogva rendszeresen fellépnek a község illetve a Csemadok által szervezett kulturális rendezvényeken, ünnepi megemlékezéseken, de mindig örömmel és szívesen szerepelnek a környező települések rendezvényein is. A népdalok mellett egyházi énekek is szerepelnek a repertoárjukban, keresztelőkön, esküvőkön, temetéseken is szolgálnak és az egyházmegyei kórustalálkozókról sem hiányoznak. A Szivárvány Énekkar megalakulása óta rendszeres résztvevője a Csemadok Rimaszombati Területi Választmánya által szervezett Gömöri Magyarok Kulturális Ünnepélyének, amire minden évben örömmel készülnek. Az énekkar szakmai vezetője sok éven keresztül (amíg egészsége engedte) a kiváló zenész, Lévay Tibor karnagy volt, aki sok mindenre megtanította a lelkes, jó hangú aszonyokat. Neki is köszönhetik, hogy nem csak a hazai Bíborpiros szép rózsa népzenei vetélkedőn, de a nemzetközi minősítő versenyeken

is szép sikereket értek el. A magyarországi Vámosgyörkön többször is aranysávos minősítésben részesültek. Az énekkar számára mégis talán az eddigi legnagyobb élményt és sikert az jelentette, amikor 2015-ben a magyarországi Bátonyterenyén megrendezett III. Palóc Világtalálkozón több ezer ember előtt énekelhettek.

2010-ben a tagok nagy örömére megjelent a Szivárvány Énekkar népdalokat és egyházi énekeket tartalmazó első hanghordozója, amire a jelenleg 12 taggal működő kis csapat méltán lehet büszke. ***pe***

Jólész és Szádalmás éneklőcsoportjai

A Csemadok Rozsnyói Területi Választmányához tartozó alapszervezetek két éneklőcsoportját szeretnénk most bemutatni, amelyek kiemelkedő sikert értek el idehaza, valamint Magyarországon is. A most bemutatott két népdalkör 2019-ben ezüst sávos minősítést ért el az országos Bíborpiros szép rózsa országos népdalversenyen.

A Csemadok Jólészi Alapszervezete mellett működő Cházár András Népdalkör 2006. február 23-án alakult meg. Vezetője Gebe János. A csoport nevét a falu híres szülöttjéről Cházár Andrásról kapta, aki megalakítója volt a váci süket-néma tanintézetnek.

A csoport az első években otthoni kulturális rendezvényeken szerepelt, majd a járás rendezvényein is nagy sikereket arattak. Azóta számos helyen felléptek, úgy a környező falvak rendezvényein, mint a Csemadok Területi Válaszmánya által szervezett kulturális eseményein. Többek között a május 1-jei majálisokon, a Gombaszögi Országos Kulturális Ünnepélyen, a magyar Szent Korona fogadásán, az Édesanyám rózsafája járási népdalvetélkedőn, valamint a Bíborpiros szép rózsa országos népdalversenyen.

Az éneklőcsoport kétszer ért el ezüstsávos minősítést a dunaszerdahelyi országos rendezvényen, 2015-ben és 2019-ben. A csoport több magyarországi vendégszereplésen vett részt Sződligeten, a Vésztői Népdal és Katonadal Fesztiválon, valamint Vadnán és Sátán rendezett ünnepélyeken. Szivesen eleget tesznek az egyházi jellegű rendezvények meghívásának is, több alklakommal adtak elő egyházi énekeket a rozsnyói és berzétei református templomban, valamint rendszeresen részt vesznek a szomszéd községben Várhoszúréten a Máriácska szenthely ünnepségen.

Az éneklőcsoport vezetője Gebe János a Bíborpiros szép rózsa népdalversenyen a dunaszerdahelyi döntőben 2011-ben aranysávos, 2013-ban pedig ezüstsávos lett szólóének kategóriában.

A szádalmási Bokréta éneklőcsoport 2004-ben alakult nagy lelkesedéssel, amelynek akkor 22 tagja volt. Az évek során állandó létszámuk 10 személyre csökkent. Ma 1 férfi és 9 nő alkotja. Népdalversenyeken is részt vesznek: Édesanyám rózsafája és a dunaszerdahelyi Bíborpiros szép rózsa – ahol ezüstfokozatot nyertek. A csoport az egész járásban vállal fellépéseket, valamint Magyarországon, testvértelepüléseken és sok helyen, ahol értékelik munkájukat és szeretettel látják őket vendégül, például Szilvásváradon és Makláron is felléptek már. Vezetőjük Varga Zoltánné.

Nagy örömünkre szolgál, hogy a járásban rajtuk kívül még tíz éneklőcsoport működik, melyeket szeretnénk bemutatni. Megérdemlik, mert a szabadidejüket a magyar kultúra életben tartására szánják.

fe

Kitüntetések nemzeti ünnepünk alkalmából

A március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából több csemadokos személyiséget is kitüntettek. Mindannyiuknak gratulálunk.

A magyar kultúra értékeinek külhoni megismertetésében és terjesztésében, valamint a magyar nemzet és más nemzetek kulturális kapcsolatainak gazdagításában végzett tevékenysége elismeréseként, március 15-e alkalmából Pro Cultura Hungarica-díjjal tüntették ki a több hazai és nemzetközi szakmai és társadalmi elismerést, köztük a Csemadok Életmű Díjat is magáénak tudható **Takács András** néptáncgyűjtőt, koreográfust, szövetségünk, a Csemadok fáradhatatlan tisztviselőjét.

Köteles László 1957-ben született Tornaújfaluban, jelenleg Szepsiben él, az ottani Csemadok Alapszervezet tagja, 1986-tól vezetőségi tagja, 2002-től pedig elnöke a szervezetnek. 1997-től a Csemadok általános alelnöke. Főszervezője a Fábry Zoltán Napoknak. Alapiskoláit szülőfalujában és Tornán végezte, majd a kassai „ipari" diákja lett. Mérnöki oklevelét a Zsolnai Egyetem Speciális Mérnöki Karán szerezte.

Tagja volt az Országos Klubtanácsnak, elnöke volt a Szepsi Csombor Márton Klubnak, elnöke a Szepsi és Környéke Társulásnak, a Honismereti Kerékpártúrák és a Középiskolás Mozgó Egyetem kezdeményezője, szervezője. Tagja a Rákóczi Szövetségnek. 1992 és 2010 között parlamenti képviselő, főként biztonsági és környezetvédelmi területen fejtett ki aktív tevékenységet.

A hazai magyar sajtóban főként helytörténeti, honismereti írásokkal van jelen. Alelnökünk a mostani nemzeti ünnep alkalmából a felvidéki magyar emlékhelyek megőrzése, illetve az ott élő magyar kisebbség kultúrájának megmaradása érdekében végzett tevékenysége, valamint a szülőföld megismertetését szolgáló honismereti kerékpártúrák szervezésében vállalt szerepe elismeréseként a Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült.

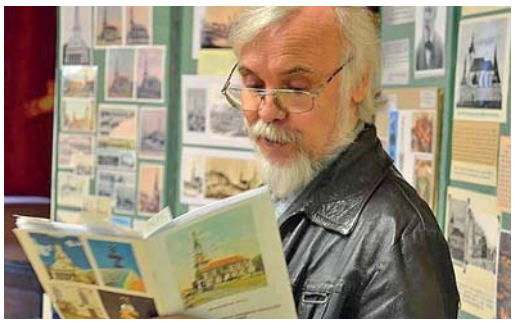

Böszörményi István Csemadok Életműdíjas tanár, helytörténész, író, a Csemadok Nógrádi Területi Választmányának alelnöke, a losonci magyarság identitásának megőrzéséhez hozzájáruló, több évtizedes pedagógusi, közéleti és kultúraszervezői tevékenysége elismeréseként vehette át a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést.

Rákóczi Anna, a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének elnöke a csehországi magyar közösség érdekében több évtizede odaadóan végzett munkája, valamint a Nyugat-európai Országos Magyar Szervezetek Szövetségében és a Magyar Diaszpóra Tanács Nyugat-európai Szervezetek Regionális Ülése keretében végzett tevékenysége elismeréseként a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje polgári tagozata kitüntetést vehette át. Az elnöknek a Csemadok tagsága nevében gratulálunk.

Gratulálunk a többi kitüntetettnek, **Fazekas Lászónak**, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház emeritus püspökének, **Dudás Péter** színművésznek, **Németh Gabriellának**, a Magyar Közösség Pártja és a Pozsony Megyei Önkormányzat volt alelnökének, a Csemadok Szenci Alapszervezete vezetőségi tagjának és **Molnár Sándornak**, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház zsinati főtanácsosának is, akik hivataluk, feladataik ellátása mellett is mindig időt szakítottak és segítették Szövetségünk munkáját.

Szakály Sándor a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár főigazgatója egyben a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Karának tanszékvezető egyetemi tanár munkásságát 2021. március 15-én Széchenyi-díjjal ismerték el.

Munkássága jól ismert nálunk is. Kiterjedt felvidéki kapcsolatai révén gyakran fordul meg a Csemadok országos, regionális és helyi rendezvényein is. Tartott már előadást a pozsonyi március 15-iki ünnepségen, a nemzeti összetartozás napján Éberhardon, az aradi vértanúk emléknapján és a Szenczi Molnár Albert Napokon, a helytörténészek találkozóján Udvardon és a deáki Szent István Király Emlékünnepségen.

2015. október 6-án, Szencen a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatójaként szerződést írt alá Bárdos Gyula Csemadok-elnökkel a két szervezet együttműködéséről. Ennek köszönhetően az intézet munkatársai már számtalan esetben tartottak előadást a Csemadok rendezvényein. Kitüntetése alkalmából a Csemadok tagsága nevében Bárdos Gyula és Görföl Jenő gratulált a nálunk is ismert történésznek. ***ek***

IMPRESSZUM:

Felelős kiadó: Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke | **Főszerkesztő**: Neszméri Tünde | **Szerkesztők:** Görföl Jenő, Takács Ottó | **Szerzők:** Balajti Lajos, Füzék Erzsébet, Nagy Anikó, Povinszky Elvira, Stubendek László, Zborai Imre | **Kiadja:** Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség – Csemadok, 815 57 Bratislava – Pozsony, Nám. 1. mája 10-12. www.csemfeszt.sk, www.csemadok-hu.eu | **Nyomda:** Palatia Nyomda és Kiadó Kft., Győr

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával
Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság
Bethlen Gábor Alap